

CEĻŠ UZ TICĪBU

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:21-25; 3. Moz. 18:5; Rom. 3:9-19; 1. Kor. 9:20; Rom. 3:1, 2; 8:1-4.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet raksti ir it visu saslēguši grēkā, lai apsoliņums taptu dots ticīgiem ticībā uz Jēzu Kristu.” Gal. 3:22

Mājas baloži jau sen ir pazīstami ar savu spēju nolidot simtiem kilometru dienā un ierasties galamērķī ar apbrīnojamu precizitāti. Tomēr ir reizes, kad arī vislabākie mājas baloži ir novirzījušies no kursa un vairs nekad nav atgriezušies savā sākumpunktā. Vissliktākais gadījums notika Anglijā, kad aptuveni tūkstoš putnu (vairāk nekā 600 tūkst. dolāru vērtībā) nekad neatgriezās savos būros. Iemesls šai dienai ir nezināms.

Kā jau daudzi no mums ir piedzīvojuši, apmaldīties vai pazust nav patīkami. Tas pilda mūs ar bailēm un satraukumu, kā arī var novest mūs panikā.

Tas pats ir arī garīgajā sfērā. Pat pēc tam, kad mēs pieņemam Kristu, mēs varam pazust vai apmaldīties pat tādā mērā, ka nekad vairs neatgriezāties pie Kunga.

Tomēr labā ziņa ir tā, ka Dievs nav pametis mūs, lai paši tiekam galā. Viņš ir uztaisījis ticības ceļa karti, kā tā atklāta evaņģēlijā, un šis ceļš ietver likumu. Daudzi cilvēki cenšas nodalīt likumu no evaņģēlija. Daži pat raugās uz tiem kā uz kaut ko pretrunīgu. Šis uzskats ir ne tikai nepareizs, tam var būt traģiskas sekas. Bez likuma mums nebūtu evaņģēlija. Patiešām, ir grūti saprast evaņģēliju bez likuma.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 12. novembrī.

LIKUMS UN APSOLĪJUMS

„Vai tad nu bauslība ir pret Dieva apsolījumiem?” (Gal. 3:21)

Jūtot, ka Pāvila komentāri varētu novest viņa pretiniekus pie secinājuma, ka viņš nevērīgi izturas pret likumu vai ka viņa izteikumi par Dieva apsolījumu pārākumu ir netiešs Mozus un Toras noniecinājums, Pāvils uzdod tieši to jautājumu, par kuru viņi domā: „Vai jūs sakāt, ka likums ir pretrunā Dieva apsolījumiem?” Uz šo Pāvils atbild ar uzsvertu: „Nē!” Šāds secinājums ir neiespējams, jo Dievs nerunā sev pretī. Dievs deva gan apsolījumu, gan bauslību. Vienkārši abiem ir atšķirīgas lomas un funkcijas Dieva visaptverošajā glābšanas plānā.

Kādi nepareizi uzskati par bauslības lomu bija Pāvila oponentiem? Salīdzini Gal. 3:21, 3. Moz. 18:5 un 5. Moz. 6:24.

Šie cilvēki ticēja, ka likums spēj viņiem dot garīgu dzīvību. Iespējams, viņu uzskati izrietēja no nepareizas Vecās Derības pantu, piemēram, 3. Moz. 18:5 un 5. Moz. 6:24, interpretācijas, kur bauslība norāda, kā vajadzētu dzīvot tiem, kas ir derības attiecībās ar Dievu. Bauslība regulēja dzīvi derībā, bet viņi secināja, ka bauslība ir sākums cilvēka attiecībām ar Dievu. Tomēr Bībele ir nepārprotama, ka spēja „darīt dzīvu” ir spēks, kas piemīt tikai Dievam un Viņa Garam (2. Ķēn. 5:7, Neh. 9:6, Jāņa 5:21, Rom. 4:17). Bauslība nevar nevienu darīt garīgi dzīvu. Tas tomēr nenozīmē, ka bauslība ir pretī Dieva apsolījumiem.

Cenšoties pierādīt bauslības nespēju dot dzīvību, Pāvils Gal. 3:22 raksta: „Raksti ir it visu saslēguši grēkā.” Rom. 3:9-19 Pāvils citē veselu rindu pantu no Vecās Derības, lai parādītu, cik mēs esam slikti. Panti nav salikti kopā kā pagadās. Viņš sāk ar grēka problēmas kodolu – savtīgu attieksmi, kas nomoka cilvēku sirdis – un tad pāriet pie pantiem, kas apraksta grēka visuresamību un beigās tā universālumu.

Ko viņš ar to grib pateikt? Grēka izplatības un bauslības ierobežotības dēļ mūžīgās dzīvības apsolījums mūsos var ienākt tikai caur uzticību Kristum mūsu labā.

Lai gan likumi nevar mūs glābt, kādus labumus no to ievērošanas mēs iegūstam? Tas ir, kādu praktisku labumu tu esi piedzīvojis/-usi savā personīgajā dzīvē caur paklausību Dieva likumiem?

„IESLĒGTI BAUSLĪBAS VAŽĀS”

Gal. 3:23 Pāvils raksta, ka „pirms nāca ticība, mēs bijām turēti ieslēgti bauslības važās”. Rakstot „mēs”, Pāvils domā ticīgos jūdus Galatijas draudzēs. Viņi ir tie, kas zina likumus, un Pāvils uzrunā īpaši viņus, sākot ar Gal. 2:15. To var redzēt, salīdzinot „mēs” Gal. 3:23 un „jūs” Gal. 3:26.

Gal. 3:23 mēs lasām „pirms nāca ticība”, bet burtiski grieķu valodā ir „pirms tā ticība nāca”. Tā kā Pāvils sadala bauslības lomas pirms un pēc Kristus (Gal. 3:24), „tā ticība” visdrīzāk ir atsauksme uz pašu Jēzu un nevis atsauksme uz kristīgo ticību kopumā.

Pāvils saka, ka jūdi tika turēti „bauslības važās” pirms Kristus nākšanas. Ko viņš domājis, sakot „bauslības važās”? Salīdzini Gal. 3:22, 23 ar Rom. 6:14, 15, 1. Kor. 9:20, Gal. 4:4, 5, 21; 5:18.

Pāvils savās vēstulēs lieto frāzi „zem bauslības” (angļu tulk.) divpadsmit reizes. Atkarībā no tās konteksta, tai var būt vairākas blakusnozīmes.

1. „Zem bauslības” ir alternatīvs glābšanas veids (Gal. 4:21). Pretinieki Galatijā centās iegūt dzīvību dodošu taisnību ar paklausību. Tomēr Pāvils jau ir paskaidrojis, ka tas ir neiespējami (Gal. 3:21, 22). Pāvils vēlāk pat norāda, ka, vēloties būt zem bauslības, galatieši patiesībā atmet Kristu (Gal. 5:2-4).

2. „Zem bauslības” tādā nozīmē, kā atrasties zem tās soda (Rom. 6:14, 15). Tā kā bauslība nevar samaksāt par grēku, tās prasību pārkāpšana beidzas ar nosodišanu. Šis ir stāvoklis, kādā sevi atrod visi cilvēki. Bauslība darbojas kā cietuma direktors, ieslēdzot ikvienu, kas to pārkāpj un izsauc un sevi nāves spriedumu. Kā mēs redzēsīm rītdienas tēmā, vārda „sardze” (Gal. 3:23, NKJV) lietojums norāda, ka šī nozīme atbilst tam, ko Pāvils domāja, rakstot „zem bauslības” šajā pantā.

Radniecīgs grieķu vārds “ennomos”, ko parasti tulko kā „zem bauslības”, burtiski nozīmē „iekš bauslības” un attiecas uz dzīvošanu saskaņā ar bauslības prasībām caur savienību ar Kristu (1. Kor. 9:21). Ar „bauslības darbiem”, tas ir, cenšoties ievērot likumu bez Kristus, nav iespējams iegūt taisnošanu, jo dzīvos tikai tie, kas būs taisnoti ticībā (Gal. 3:11). Šī patiesība neanulē bauslību. Tā tikai parāda, ka bauslība nevar dot mūžīgo dzīvību. Tam jau sen ir par vēlu.

BAUSLĪBA KĀ MŪSU „SARDZE”

Pāvils izsaka divus secinājumus par bauslību: 1) bauslība neanulē vai neatceļ Ābrahāmam doto Dieva apsolījumu (Gal. 3:15-20); 2) bauslība nav pret apsolījumu (Gal. 3:21, 22).

Kāda tad ir bauslības loma? Pāvils raksta, ka tā tika pievienota „pārkāpumu dēļ” (Gal. 3:19), un šo domu viņš paplašina, lietojot trīs dažādus vārdus saistībā ar bauslību: turēti (23. p.), ieslēgti (23. p.) un audzinātāja (24. p.).

Pielūdz Dievu un rūpīgi izlasi Gal. 3:19-24. Ko Pāvils saka par bauslību? _____

Lielākā daļa mūsdienu tulkojumu interpretē Pāvila komentārus par bauslību Gal. 3:19 absolūti negatīvos jēdzienos. Bet oriģinālais grieķu teksts nebūt nav tik vienpusīgs. Grieķu vārds, kas tulkots kā „turēti” (23. p.), burtiski nozīmē „sargāt”. Lai gan to var lietot arī negatīvā nozīmē, piemēram, „turēt pakļautībā” vai „apsargāt” (2. Kor. 11:32), Jaunajā Derībā tam vairāk ir pozitīva nozīme „aizsargāt” vai „glabāt” (Fil. 4:7, 1. Pēt. 1:5). To pašu var teikt par vārdu, kas tulkots kā „ieslēgti” (Gal. 3:23). To var tulkot arī kā „aizslēgt” (1. Moz. 20:18, Joz. 6:1), „ieslēgt” (2. Moz. 14:3), „noslēgt” (Jer. 13:19), „saņemt, apņemt” (Lūk. 5:6) vai „ierobežot” (Rom. 11:32). Kā norāda šie piemēri, atkarībā no konteksta, šim vārdam var būt vai nu pozitīva, vai negatīva blakusnozīme.

Kādus labumus nodrošināja bauslība (morālā un ceremoniālā) Israēla bērniem? Rom. 3:1, 2; 5. Moz. 7:12-24; 3. Moz. 18:20-30 _____

Runājot par bauslību negatīvos jēdzienos (Rom. 7:6, Gal. 2:19), viņam ir arī daudz kas pozitīvs, ko teikt par to (skat. Rom. 7:12, 14; 8:3, 4; 13:8). Likums nebija lāsts, kas uzlikts Israēlam. Tieši pretēji, tas bija paredzēts kā svētība. Lai gan upurēšanas sistēma nevarēja pilnīgi izdzēst grēku, tā norādīja uz apsolīto Mesiju, kurš to varēs. Likumi, kas regulē cilvēka uzvedību, pasargāja Israēlu no daudziem netikumiem, kas mocīja citas senās civilizācijas. Citur izteikto pozitīvo Pāvila komentāru par bauslību kontekstā būtu nepareizi saprast šos komentārus pilnīgi negatīvi.

Padomā par kaut ko labu, kas tiek nepareizi izmantots. Piemēram, zāles, kas radītas, lai ārstētu slimību, kāds var izmantot, lai piedzīvotu eiforiju. Kādus piemērus tu redzi savā dzīvē, kur atklājas šis princips? Kā mūsu zināšanas par to, kā kaut kas labs var tikt nepareizi izmantots, var palīdzēt mums saprast, par ko Pāvils šeit runā?

BAUSLĪBA KĀ MŪSU AUDZINĀTĀJA

Gal. 3:23 Pāvils apraksta bauslību kā sargājošu un aizstāvošu spēku. Ar ko viņš salīdzina to 24. pantā, un ko tas nozīmē? _____

Vārds, kas tulkots kā „audzinātāja”, nāk no grieķu vārda “paidagogos”. Dažas versijas to tulko kā „disciplinētāja” (NRSV), „repetitors” (NKJV) vai pat „aizbildnis” (ESV), bet neviens vārds pilnībā neaptver tā nozīmi. Romiešu sabiedrībā “paidagogos” bija vergs, kas bija nolikts autoritārās pozīcijas pār sava saimnieka dēliem no 6, 7 gadu vecuma līdz pat pilngadībai. Blakus tam, ka viņiem bija jā rūpējas par savā pārziņā esošo bērnu fiziskajām vajadzībām, piemēram, jā sagatavo vanna, jā nodrošina ēdiens un apģērbs un jā pasargā no briesmām, “paidagogos” bija atbildīgs arī par sava saimnieka dēlu skolas apmeklējumu un mājas darbiem. Bez tam no viņa gaidīja ne tikai morālu tikumu mācīšanu un praktizēšanu, bet arī garantiju, ka zēni mācīsies un praktizēs šos tikumus paši.

Lai gan daži pedagogi noteikti bija laipni un bērni viņus mīlēja, dominējošs senajā literatūrā ir apraksts par stingriem disciplinētājiem. Viņi nodrošināja paklausību ne tikai ar bargiem draudiem un rājieniem, bet arī rīksti un ieslodzīšanu.

Nosaucot bauslību par audzinātāju, Pāvils skaidro tālāk savu izpratni par bauslības lomu. Bauslība tika pievienota, lai norādītu uz grēku un nodrošinātu pamācību. Šī uzdevuma būtība nozīmē, ka bauslībai ir arī negatīva puse, un tas ir tāpēc, ka tā norāj un nosoda mūs kā grēciniekus. Tomēr pat šo negatīvo pusi Dievs izmanto mūsu labā, jo nosodījums, ko nes bauslība, ir tas, kas velk mūs pie Kristus. Tāpēc bauslība un evaņģēlijs nav pretrunīgi. Dievs ir paredzējis tiem strādāt kopā, lai mūs glābtu.

„Šajā Rakstu vietā Svētais Gars caur apustuli runā sevišķi par morāles bauslību. Bauslība mums atklāj grēku un liek izjust Kristus vajadzību, liek bēgt pie Viņā pēc piedošanas un miera, kas iegūstams, nožēlojot savus grēkus Dieva priekšā un ticot mūsu Kungam Jēzum Kristum.” (E. Vaita „Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 234. lpp.)

Kad tu pēdējo reizi salīdzināji savu rīcību, vārdus un domas ar bauslību? Izdari to tagad, salīdzinot tos ne tikai pēc bauslības burta, bet arī pēc gara (Mat. 5:28, Rom. 7:6). Kā ir ar tevi? Ko tava atbilde atklāj, kas ir tas, ko Pāvils šajā vēstulē gribēja pateikt? _

BAUSLĪBA UN TICĪGAIS

Gal. 3:25

Daudzi skaidro Pāvila komentāru Gal. 3:25 kā pilnīgu bauslības atcelšanu. Tomēr tas neko neizsaka Pāvila pozitīvo komentāru dēļ citur Bībelē.

Ko tad viņš gribēja pateikt?

Pirmkārt, mēs vairs neatrodamiem zem bauslības nosodījuma (Rom. 8:3). Kā ticīgie mēs esam Kristū un baudām privilēģijas būt zem žēlastības (Rom. 6:14, 15). Tas mums piešķir brīvību kalpot Kristum no visas sirds, nebaidoties no soda par kļūdām, kuras pieļaujam procesā. Tas ir tas, ko evaņģēlijā nozīmē patiesa brīvība, kas ir kaut kas radikāli atšķirīgs no tā, ka vairs nav jāpaklausa bauslībai, ko daži cilvēki sauc par „brīvību” Kristū. Nepaklausība likumam patiešām ir grēks – grēks ir jebkas, kas nav patiesa brīvība (Jāņa 8:34).

Izlasi Rom. 8:1-3. Ko nozīmē nebūt vairs bauslības pazudinātam? Kā šai brīnišķīgajai patiesībai vajadzētu ietekmēt to, kā mēs dzīvojam? _____

Pateicoties piedošanai caur Kristu, mūsu attiecības ar bauslību tagad ir citādas. Tagad mēs esam aicināti dzīvot Viņam patīkamai dzīvei (1. Tes. 4:1). Pāvils to sauc par staigāšanu Garā (Gal. 5:18). Tas nenozīmē, ka morāles bauslība vairs nav vajadzīga – tas tā nekad nav bijis. Kā gan tas var būt, ja bauslība ir tā, kas definē grēku?

Tā kā bauslība ir Dieva rakstura noraksts, paklausot tai, mēs vienkārši atspoguļojam Viņa raksturu. Un vēl vairāk – mēs ne tikai ievērojam likumus, bet sekojam Jēzum, kurš izdara mūsu labā to, ko likums pats nekad nevarētu izdarīt: Viņš raksta likumu mūsu sirdīs (Ebr. 8:10) un padara iespējamu taisnajām likuma prasībām piepildīties mūsos (Rom. 8:4). Tas ir, attiecības ar Jēzu dod mums spēku paklausīt bauslībai tā, kā nekad iepriekš.

Izlasi Rom. 8:4. Ko Pāvils šeit saka? Kā šis apsolījums ir atklājies tavā dzīvē? Vienlaikus, neskatoties uz pozitīvajām izmaiņām, kuras tu esi piedzīvojis, kāpēc glābšanai vienmēr vajadzētu būt balstītai uz to, ko Kristus mūsu labā ir izdarījis, un ne uz ko citu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Man ir jautāts par bauslību vēstulē galatiešiem. Kāda bauslība ir pamācītājs, kas mūs vada pie Kristus? Es atbildu: “Kā ceremoniālā bauslība, tā arī morālais desmit baušļu kodekss.

Kristus bija visas jūdu pārvaldes un reliģijas pamats. Ābela nāves cēlonis bija Kaina atsacīšanās pieņemt Dieva plānu, lai paklausības skolā tiktu glābts ar Kristus asinīm, ko simbolizēja uz Kristu norādošo upuru pienešana. Kains atteicās izliet asinis, kas attēloja Kristus asinis, kuras reiz tiks izlietas pasaules labā. Visu šo iekārtojumu bija plānojis Dievs, un Kristus kļuva par visas ceremoniālās kalpošanas pamatu. Ceremoniālā bauslība kā pamācītāja vadīja grēcīgās cilvēcīgās būtnes uz pārdomām par Kristu – visas jūdu pārvaldes un reliģijas pamatu.

Visi, kas kalpoja svētnīcā, pastāvīgi tika pamācīti saprast Kristus starpnieka darbu cilvēces labā. Šī kalpošana katrā sirdī tiecās pamodināt mīlestību uz Dieva likumiem, kas ir arī Viņa valsts likumi.” (E. Vaita „Izmeklētas vēstis” 1. sēj., 233. lpp.)

„Desmit baušļu likumus nevajadzētu aplūkot tik daudz no aizliedzošās puses, kā no žēlastības viedokļa skatoties. Šie aizliegumi ir droša ķīla laimei, kas redzama paklausībā. Pieņemot tos kopā ar Kristu, tie skaidros mūsu raksturu un mūs iepriecinās visos mūžīgajos laikmetos. Paklausīgajiem tas ir kā aizsargājošs mūris.” Turpat, 235. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Mēs bieži cīnāmies ar jautājumu, kā mēs varam uzvarēt grēku savā dzīvē. Kādi apsolījumi mums ir Bībelē par uzvaru pār grēku? Kā mēs varam labāk sevi nostādīt, lai palīdzētu šiem apsolījumiem kļūt reāliem? Vienlaikus – kāpēc mums ir jābūt tik uzmanīgiem, lai būtu droši, ka mēs visu savu glābšanas cerību liekam nevis uz šīm uzvarām, kuras iegūstam, bet uz Kristus uzvaru mūsu labā?

2. Mēs bieži dzirdam kristiešus sakām, ka baušļi ir atcelti. Protams, tie paši kristieši runā pret grēku, kas nozīmē, ka viņi patiesībā nedomā, ka baušļi būtu atcelti. Ko viņi patiesībā domā, izsakot šo domu? (Mājiens: Kura baušļa kontekstā parasti tiek pausts šis uzskats?)

KOPSAVILKUMS:

Baušļi tika doti, lai norādītu grēciniekiem uz viņu vajadzību – Kristu. Kā aizbildnis tā nodrošina pamācības par Dievu un pasargāšanu no ļauna. Bet kā disciplinētāja tā arī norāda uz mūsu grēcīgumu un pelnīto sodu. Kristus atbrīvo mūs no bauslības soda un raksta Savu likumu mūsu sirdīs.